

Suojautuminen ja työskentely työmailla koronaepidemian aikana

Turvallisen työskentelyn varmistamiseksi on välttämätöntä, että työmailla laaditaan varautumissuunnitelma, jonka avulla ennaltaehkäistään ja rajoitetaan viruksen leviämistä. Tavoite on minimoida koronavirukselle altistumista.

Varautumissuunnitelma toimii työmaan toimintaohjeena ja osana työmaan VnA 205/2009 10 §:n mukaista turvallisuussuunnittelua. Suunnitelmasta tiedotetaan rakennuttajalle, joka ottaa sen osaksi turvallisuusasiakirjaa. Pääurakoitsijan tulee antaa kaikille työmaan urakoitsijoille ja tavarantoimittajille varautumiseen liittyvät tiedot perehdytyksen yhteydessä ja työmaan jatkuvan tiedotuksen kautta.

Varautumissuunnitelma ja siihen liittyvä ohjeistus laaditaan yhteistyössä työmaan ja yrityksen työsuojelupäällikön ja -valtuutetun kanssa.

Osana varautumissuunnitelmaa tulee tehdä riskienarviointi todennäköisimmän tartuntavaaran sisältävistä töistä sekä työmaan muista toiminnoista, kuten kokouskäytännöistä, sosiaali- ja taukutilojen käytöstä sekä työn aloitus- ja lopetusajoista. Arvioinnin yhteydessä esitetään koronaturvallisuuden varmistustoimenpiteet tartuntariskien minimoimiseksi (LIITE 1).

Suunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava kaikkia asianosaisia vähintään perehdytyksessä sekä aloitus- ja viikkopalavereissa. Lisäksi se tulee sisällyttää urakoitsijoiden tehtävä- ja turvallisuussuunnittelun lähtötietoihin. Työntekijöitä tulee opastaa työmaakohtaisessa perehdytyksessä koronaepidemian vuoksi noudatettavista erityismääräyksistä, niin töiden kuin työmaan muidenkin toimintojen osalta.

Toimintatapojen noudattamista tulee valvoa päivittäisjohtamisessa sekä työmaan viikkotarkastuksissa.

Varautumissuunnitelmassa esitetään työmaakohtaisesti vähintään seuraavat asiat ja miten niihin on konkreettisesti varauduttu:

1. Sairaana ei saa tulla töihin

- Tämän informaation varmistaminen kaikille työmaan työntekijöille ja muille siellä asioiville osapuolille
- Pääurakoitsijan tulee myös huolehtia siitä, että sen tiedossa olevia koronavirukselle altistuneita työntekijöitä ei päästetä palaamaan työmaalle eikä myöskään yrityksen muille työmaille

2. Siivous- ja hygieniataso on varmistettava poikkeusajan edellyttämälle tasolle

- Siivouksen tehostaminen, pesu- ja hygieniatarvikkeiden saatavuus ja riittävyys
- Tietoisuuden varmistaminen perehdyttämällä ja opastauluilla

3. Lähikontaktien minimoiminen

- Töiden järjestely
- Kokouskäytännöt ja etätyö
- Yhteistilojen käyttö, töiden aloitus- ja lopetusaikojen sekä taukojen porrastaminen
- Komennus- ja matkatöissä olevien majoitukseen liittyvät seikat: työnantajan tulee huomioida koronan aiheuttamat rajoitukset asuminenjärjestelyjen osalta

4. Koronavirustartunta työmaalla

- Menettelyohjeet on käytävä etukäteen läpi pääurakoitsijan oman työterveyshuollon asiantuntijoiden kanssa, jotta koronaepäilyn tai -tartunnan ilmetessä osataan toimia oikein

- Kun työmaalle on tullut tieto oman tai aliurakoitsijan tai muun työmaalla oleskelleen henkilön koronavirustestiin lähettämisestä tai positiivisesta tuloksesta, tulee viipymättä käynnistää altistumisketjun selvittäminen
 - LIITE 2: Korona-altistumisketjun selvittäminen -lomake
 - Lomaketta täydennetään selvityksen edetessä
- Työmaan tartuntatilanteeseen perustuva riskien arviointi on lähtötieto päätökselle tarvittavista toimenpiteistä, joita voivat olla 1) työmaan jatkaminen, 2) osittainen jatkaminen tai 3) sulkeminen kokonaan

5. Tiedonantovelvollisuus koronatartuntatapauksessa

Kaikessa tiedottamisessa on huomioitava, että terveydentilaa koskevat tiedot (oireet, tartunta ja testaukset) ovat tietosuojalain nojalla luottamuksellisia tietoja, joiden käsittelyyn tarvitaan aina asianosaisen suostumus.

- Pääurakoitsijan velvollisuutena on viipymättä tiedottaa työmaalla ilmenneestä koronavirustartunnasta kaikille työmaalla toimiville (työmaahenkilöstö, tavarantoimittajat ym.)
- Aliurakoitsijan tulee välittömästi ilmoittaa pääurakoitsijalle, mikäli työmaalla työskentelevä työntekijä on saanut koronavirustartunnan tai altistunut virustartunnalle; sama velvollisuus koskee myös vuokratyön teettäjiä vuokratyövoiman osalta
- Pääurakoitsijan tulee tiedottaa kaikille työmaalla toimiville tahoille siitä, miten heidän tulee toimia työnantajana koronavirustartunnan tilanteissa. Tieto pitää antaa ymmärrettävällä tavalla erityisesti siitä, miten tulee toimia mahdollisissa eristämis- tai karanteenitilanteissa.

Varautumissuunnitelman laatimisessa voi hyödyntää myös RT:n aiemmin laatimaa yleisohjeistusta: <https://www.rakennusteollisuus.fi/korona-yleisohje> tai toimialojen jäsenilleen asiasta laatimia tiedotteita (huomioiden kuitenkin niiden lähettämisen jälkeen mahdollisesti tulleet muutokset tai täydennykset).

Ajantasaista koronatieta on saatavilla muun muassa THL:n sivuilta:

- <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19>
- <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/infektioiden-ehkaisy-ja-torjuntaohjeita/kasienpesu-ja-yskiminen>

LIITTEET

- LIITE 1: Koronariskien arviointi -lomake
- LIITE 2: Korona-altistumisketjun selvittäminen -lomake

LISÄTIETOJA

Kim Kaskiaro
Toimitusjohtaja
Talonrakennusteollisuus ry
kim.kaskiaro@rakennusteollisuus.fi / 050 548 1691

Paavo Mattila
Asiamies, varatuomari
Talonrakennusteollisuus ry
paavo.mattila@rakennusteollisuus.fi / 050 545 8794